

LBRIS | We know
Cristian Bădiliță

Îngerul
de pe
autostradă
romane
ale
Unchiului
Serenus

Ediția a doua, revăzută și adăugită

Ilustrații de Valeriu Teodorescu

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2023

Cuprins

Unchiul Serenus	7
Roman cu Albă ca Zăpada și Negru ca Tăciunele. . .	11
Câinele lui Isus	16
Impozitul pe geniu.	18
Cine a compus Odiseea?	23
Bătrânețe fără bătrânețe	26
Îngerul de pe autostradă.	37
Amintiri din paradis	44
Apostolul canibalilor	50
Vizitatorii.	53
Ateul mântuit	57
Răzbunarea lui Platon	61
Livada părăsită	67
Pisica și Artemidor.	70
Cenzurat	77
Norul de piatră.	84
Magnificat	88
Roman-haiku	94
Onoarea salvată a Penelopei.	98
Femeia dintre stele.	101

Muzeul viu	106
Întoarcerea	111
Cititorul, agent sub acoperire	116
Liturghia mută	122
Hamlet și Pomicultorul nordian	126
Hamlet face politică	129
Un popor fericit	133
Pagină albă cu adidași verzi	137
Teribila sinucidere din catedrala Notre-Dame . . .	142
Fericiți cei nefericiți	146
Viața și moartea la țară	150
Bacantele	155
Pe Golgota se râde, dragii mei	159
ICHTYS	162
Tatăl risipitor	167

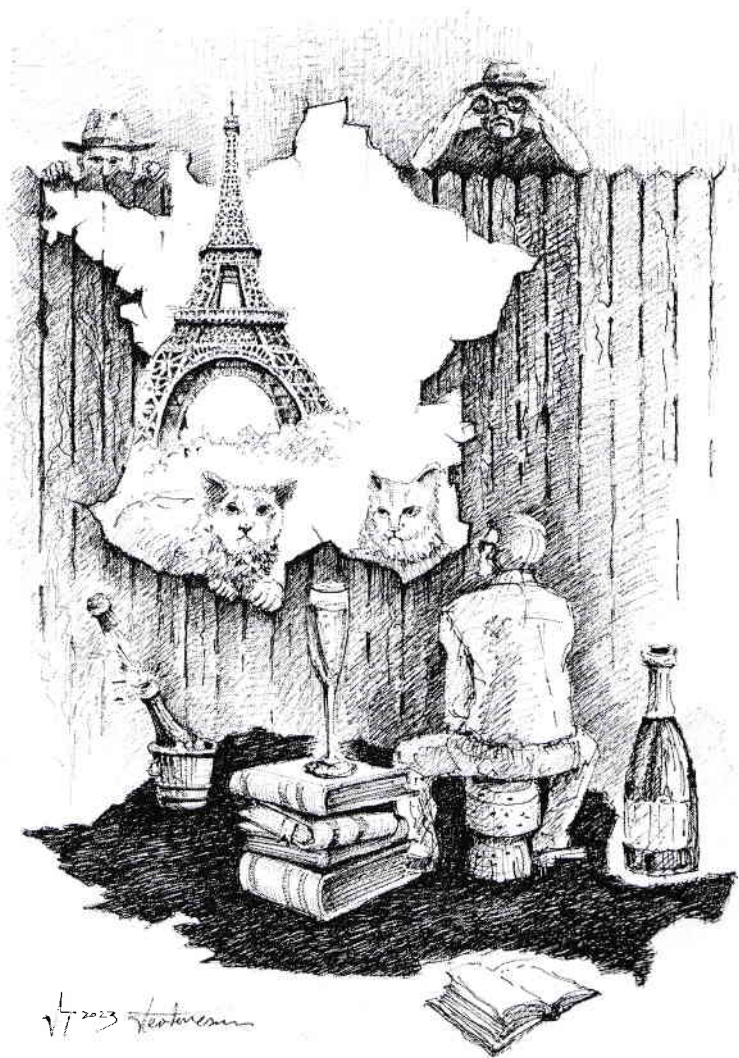
Unchiul Serenus

Unchiul Serenus a murit anul trecut, după câțiva ani de autoexil. Din motive necunoscute a renunțat la cetățenia franceză, și-a vândut locuința de pe țărmul Atlanticului și s-a retras într-o mai veche proprietate din România, unde copilărise. Aici avea o casuță modestă, cu trei încăperi, o bucătărie de vară și o livadă. Nu dorea să mai vadă pe nimeni. Și-a renegat întreaga familie, cu excepția mea. De ce a făcut această excepție, n-aș putea spune. Nu l-am cunoscut decât târziu, după ce m-am exilat eu însumi, o vreme, în Occident. E drept, mi-a fost naș de botez, dar acest lucru nu cred să aibă vreo importanță. Tatăl meu, fratele mai mare al unchiului Serenus, se instalase, după terminarea facultății, la București, unde se și căsătorise. Pe unchiul Serenus l-am întâlnit abia după ce am ajuns la Paris. M-a ajutat cu bani, mi-a găsit un studio pe rue Barbusse, m-a pus în legătură cu profesori de la École Normale Supérieure și de la Sorbona. El emigrase încă din anii 1980, fiind un apropiat al lui Eliade, Vintilă Horia, Jean Pârvulesco, Theodor Cazaban și Paul Barbăneagră.

Acum trei sau patru ani, după ce s-a izolat în livada sa, mi-a telefonat rugându-mă să trec pe la el. Nu avea nimic special să-mi spună, dar am înțeles că vizitele mele i-ar face plăcere. În anii următori l-am întâlnit aproape săptămânal, pentru că eu însumi, din motive personale, revenisem în România. Unchiul Serenus ducea o viață simplă și austeră. Deși vădit măcinat de o dramă interioară, încerca „să-și facă datoria până la capăt”. Pentru el viața nu avea cum să fie o bucurie sau „un dar”, „fiindcă nimeni nu se naște liber, *mon cher*; fiecare dintre noi se naște din voința altora sau dintr-un accident”. „Dar, adăuga el imediat, ideea îndeplinirii unei datorii este, în sine, o bucurie”. Aflasem că bea mult, noaptea, pe terasă, în compania celor două pisici ale sale. Vecinii îl pândeau și-mi „dădeau raportul”. Ce puteam face eu? Constatam doar, cu uimire, că aceste orgii solitare nu lăsau niciun rid, niciun semn de îmbătrânire pe chipul său. La șaiszeci și doi de ani, unchiul Serenus avea părul negru și bogat, ochii sclipitori, pielea foarte fină. „Suferința conservă, *cher neveu*”, comenta el auto-ironic. Lucra mai multe ore pe zi. Scria, traducea, confecționa „cărți artizanale pentru nimeni”. A publicat enorm în acești ani, sub diverse pseudonime. Nu-l interesau nici succesul, nici banii, cu atât mai puțin „posteritatea”. Lucra „din datorie”, așa cum „supraviețuia”. L-am vizitat cu câteva zile înainte de a muri. Știam că aștepta din partea cuiva un semn miraculos, care l-ar fi putut repune cât de cât pe picioare, dar acel semn nu venea. „A nu primi atâta vreme niciun semn este

LBRIS

We know
books

VT 2023 Peter Dinklage

cel mai clar semn", mi-a spus, cu un aer trist, sibilinic, după care mi-a arătat, pentru prima dată de când îl cunoșteam, „comorile din grotă”. Câteva zeci de mape cu manuscrise, o valiză plină cu volume-unicat, „planșele împoemate”, de existența cărora habar nu aveam și dinaintea cărora am rămas pur și simplu mut. Apoi mi-a întins o foaie scrisă de mână, cu titlul „Testament pentru liniștea Meduzei”, prin care mă desemna unic moștenitor. După câteva zile murea sub cerul înstelat, lângă o sticlă de șampanie.

În „testament”, unchiul Serenus menționează doar atât, cu privire la „operele” sale: „Nu țin să fie publicate. Dar nici nu mă opun. Nepotul meu va face cum va crede el de cuviință.” Am „crezut de cuviință” să încep cu publicarea acestui volum de „romane”. E un volum nedatat, scris cu siguranță spre sfârșitul vieții. Îmi povestise la o cină, râzând „sardonic”, câteva scene dintr-o „carte de bazaconerii, o culegere de romane-haiku, de care m-am apucat zilele acestea”. Apoi mi-a ținut o mică prelegere despre acest nou gen literar „inventat pentru cititorul zilelor noastre, grăbit, dar în același timp însetat de profunzime, incult, dar cu un simț estetic mult mai dezvoltat decât la cititorii din secolele trecute”. Inutil să spun că nu am intervenit deloc în texte. Alesesem ca titlu inițial *Romanele unchiului Serenus*. Editorul m-a convins să renunț și să accept titlul actual. Dau așadar Cezarului ce este al Cezarului!

Cristian Bădiliță

Roman cu Albă ca Zăpada și Negru ca Tăciunele

Capitolul 1

Într-o zi, Albă ca Zăpada s-a îndrăgostit. De un poet pe nume Negru ca Tăciunele. Dar poetul nu și-a dat seama și a continuat să o ignore pe Albă ca Zăpada. Ba chiar s-a căsătorit, din interes, cum fac în general poeții, cu fiica unui ministru, alintată Galbenă ca Gutuia. Galbenă ca Gutuia nu era deloc fericită, pentru că Negru ca Tăciunele n-o iubea. În plus, nu-i plăceau poeziile filozofice, fără ritm și rimă. Ei îi plăceau numai versurile lui Topîrceanu. Atunci a cerut divorț. Tatăl ei, ministrul, l-a azvârlit în stradă pe Negru ca Tăciunele. Poetul nu a suportat jignirea. Într-o dimineață el i-a recitat ministrului un poem cu douăzeci și două de gloanțe în torace.

Capitolul 1½

La funeraliile ministrului au participat numeroși politicieni și polițiști. S-au cântat la țambal

cântece patriotice. S-au servit mititei cu muștar bicolor (în ton cu drapelul Regatului) și s-a băut homeric. Patriarhul însuși a rostit necrologul de pe acoperișul Marii Catedrale. Negru ca Tăciunele a fost arestat și condamnat la moarte. În temniță n-a mai scris versuri, pentru că nu avea hârtie, nici creion. De fapt, nu avea nimic. Absolut nimic. Îi lăsaseră doar unghiile și părul.

Capitolul 2

Aici a visat-o pentru prima dată pe Albă ca Zăpada sub forma unui trandafir, alb, desigur. Între timp, Albă ca Zăpada fugise de acasă, din cauza celei de-a doua mame vitrege. Da, tatăl ei se însurase și a treia oară, cu o poetă. Poeta bea și înjura, pentru că suferea enorm. Știa că nu are niciun strop de talent, dar continua să mâzgălească toată ziua versuri. Pe când Albă ca Zăpada frunzărea, la barul din colț, un ziar al Regatului Portocaliu, ca să-și găsească un loc de muncă, a văzut un articol despre Negru ca Tăciunele, pe care nu încetase nicio clipă să-l iubească. Articolul se intitula: „Poetul asasin condamnat la moarte.” Titlul i s-a înfipt fetei ca un pumnal în inimă, pentru că ei realmente îi plăceau foarte mult poeziile fără ritm și rimă, fără cuvinte și fără rost, dar atât de melancolice, ale lui Negru ca Tăciunele. S-a dus la închisoare și a cerut să-l vadă.

LBRIS

We know
books

Atunci, abia atunci, mișcat de gestul ei dezinteresat, poetul s-a îndrăgostit nebunește de ea.

Capitolul 3

Întors în celulă, Negru ca Tăciunele și-a scos cu unghiile inima din piept (numai poeții pot face asta, mai ales în condiții de detenție) și a scris cu ea, pe zid, cel mai frumos poem scris vreodată. Dar noi nu-l vom cunoaște, pentru că femeia de serviciu a închisorii l-a șters a doua zi, blestemându-i pe cei „care nu se pot omorî fără să lase mizerie în urma lor”. Trupul lipsit de inimă al poetului a fost aruncat la groapa comună, fără slujbă religioasă, fără cruce la căpătâi. Albă ca Zăpada n-a aflat de sfârșitul tragic al iubitului ei decât peste o săptămână. A vărsat câteva ocale de lacrimi verzi, strălucitoare, apoi s-a resemnat. Ulterior, am auzit că ar fi emigrat într-o republică din Europa de Est, unde chiar și femeile foarte albe se bucură de respect și libertate. A întemeiat o revistă mondenă și se pregătește să divorțeze pentru a cincea oară, dar sufletul ei i-a rămas pururi credincios lui Negru ca Tăciunele.

Epilog

Ce să mai spunem înainte de a încheia? Un epigrafist din Regatul Portocaliu a reușit să descifreze totuși unul dintre versurile scrise de poet pe zidul celei. El sună cam așa: „În iad de-aș fi (sau „de-ai fi”; pata de sânge este interpretabilă),

tot n-ai scăpa de mine.” Imediat un grup de academicieni s-a deplasat la fața locului, iar versul a intrat, prin decret regal, în manualele școlare. Astfel, Negru ca Tăciunele a devenit nemuritor. Jertfa lui n-a fost zadarnică.